

KIS Interpretimi 13

Njësiti Ekonomike të Kontrolluara Bashkërisht— Kontributet jo Monetare nga Sipërmarrësit

Ky version përfshin ndryshimet që rrjedhin nga SNRF-të e publikuara deri më datën 31 dhjetor 2006.

KIS-13 *Njësiti Ekonomike të Kontrolluara Bashkërisht—Kontributet jo Monetare nga Sipërmarrësit* u publikua në Dhjetor të vitit 1998 nga Komiteti i Përhershëm i Interpretimit.

Në prill 2001, Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit vendosi që të gjitha standardet dhe interpretimet e nxjerra sipas Akteve të mëparshme të vazhdojnë të jenë të zbatueshme derisa ato të ndryshohen apo të tërhiqen.

Qe atëherë, KIS – 13 u ndryshua nga shpalljet e mëposhtme:

- SNK 8 *Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet* (publikuar në Dhjetor 2003)
- SNK 16 *Aktivitet Afatgjatë Materiale* (nxjerrë në Dhjetor 2003)
- SNK 31 *Interesat në Sipërmarrjet e Përbashkëta* (nxjerrë në Dhjetor 2003).

Interpretimi i 13^{-të} i KIS *Njësitë Ekonomike të Kontrolluara Bashkërisht—Kontributet jo Monetare nga Sipërmarrësit* (KIS-13) jepet në paragrafët 5–7. KIS-13 shoqërohet nga Baza për Konkluzione. Objekti dhe autoriteti i interpretimeve jepet në paragrafët 1, 8 – 10 të *Parathënies* së KIRFN.

KIS Interpretimi 13

Njësitë Ekonomike të Kontrolluara Bashkërisht— Kontributet jo Monetare nga Sipërmarrësit

Referencat

- SNK 8 Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet
- SNK 16 Aktivitet Afatgjatë Materiale
- SNK 18 Të Ardhurat
- SNK 31 Interesat në Sipërmarrjet e Përbashkëta

Çështje

- 1 SNK 31 par. 48 shprehet për kontributet dhe shitjet ndërmjet sipërmarrësit dhe sipërmarrjes së përbashkët si vijon: ‘Kur sipërmarrësi jep kontribute apo shet aktive të një sipërmarrjeje të përbashkët, njohja e pjesës së fitimit ose humbjes nga transaksioni i kryer tregon përmbajtjen e transaksionit’. Gjithashtu, SNK 31 paragrafi 24 shpreh se ‘njësia ekonomike e kontrolluar bashkërisht është një sipërmarrje e përbashkët që përmban themelimin e shoqërisë aksionere, ortakërisë ose njësive ekonomike të formave të tjera ku sipërmarrësi ka interesa’. Nuk ka udhëzime të lidhura drejtpërdrejt me njohjen e fitimit ose humbjeve neto që rrjedhin nga kontributi i aktiveve jomoneare tek njësitë e bashkëkontrolluara (‘JCE’^{te} / NBK’).
- 2 Kontributet në NBK janë transfertat të aktiveve nga sipërmarrësit në këmbim të interesave të marra nga kapitali neto i NBK-ve. Këto kontribute mund të jenë të formave të ndryshme. Sipërmarrësit mund të derdhin kontributet e tyre njëherazi në kohën e themelimit të shoqërisë aksionere, ose më pas. Shuma që merr sipërmarrësi /sipërmarrësit në këmbim të aktiveve të kontribuara në NBK mund të shprehet në mjete monetare ose shuma të tjera të pavarura nga flukse të ardhshme të mjeteve monetare të NBK (‘shuma shtesë’).
- 3 Çështjet janë:
  - (a) kur pjesa përkatëse e fitimeve ose humbjeve neto që merret nga kontributi me aktiv jomonetar tek NBK-ja në këmbim të interesit nga kapitali neto i NBK-së, kjo duhet të njihet nga sipërmarrësi tek pasqyra e të ardhurave;
  - (b) si t’i kontabilizojë sipërmarrësi shumat/konsiderimet shtesë; dhe
  - (c) si të paraqitet humbja ose fitimi neto i përealizuar në pasqyrën financiare të konsoliduar të sipërmarrësit.
- 4 Ky interpretim lidhet me kontabilizimin e kontributeve jomonetare të sipërmarrësit tek NBK-ja në këmbim të interesit nga kapitali neto në NBK që kontabilizohet duke përdorur metodën e kapitalit neto, ose metodën e konsolidimit proporcional.

Konsensusi

- 5 Gjatë zbatimit të paragrafit 48 të SNK 31 për kontributet jomonetare tek NBK në këmbim të interesit nga kapitali neto i NBK-së, sipërmarrësi duhet ta njohë pjesën e fitimit neto ose të humbjes për periudhën sipas anës përkatëse të pasqyrës financiare të ngarkueshme tek interesat të kapitalit neto të sipërmarrësve të tjerë, me përjashtim të rasteve kur:
  - (a) rreziqet domethënëse dhe përfitimet nga pronësia e aktivitetit (aktiveve) jomonetare të kontribuara nuk janë kaluar tek NBK; ose
  - (b) fitimi neto ose humbjet e kontributeve jomonetare nuk mund të maten në mënyrë të besueshme; ose
  - (c) transaksioni nga kontributi nuk ka përmbajtje tregtare, siç përkufizohet nga SNK 16.
 Nëse përjashtimet (a), (b) ose (c) vihen në jetë, fitimet neto / humbjet quhen të përealizuara dhe rrjedhimisht, po të mos zbatohet paragrafi 6, nuk njihen si fitime/humbje.
- 6 Nëse sipërmarrësi merr aktive monetare ose jomonetare të tjera përveç marrjes së interesit nga kapitali neto i NBK-së, pjesa përkatëse e fitimit neto/humbjes nga transaksioni do të njihet nga sipërmarrësi si fitim ose humbje.

- 7 Fitimet neto ose humbjet e parealizura nga kontributet e aktiveve jomonetare në NBK do të eliminohen kundrejt aktiveve bazë sipas metodës së konsolidimit proporcional, ose kundrejt investimit sipas metodës së kapitalit neto. Këto humbje ose fitime neto të parealizura nuk do të paraqiten as si fitime neto të shtyra, as si humbje në bilancin e konsoliduar të sipërmarrësit.

Baza për konkluzione

[Teksti fillestar është shenjuar me 'tekst' për të treguar ndryshimet që iu bënë SNK 16 dhe SNK 31 në vitin 2003; teksti i ri jepet me nënvijëzim, ndërsa teksti i fshirë jepet me tekst.]

- 8 SNK 31 paragrafi ~~4839~~ kërkon që, ndërsa aktivet të ruhen në sipërmarrjen e përbashkët, sipërmarrësi të njohë vetëm atë pjesë të fitimit neto/ humbjes të ngarkueshme drejtpërdrejt tek interesat e sipërmarrësve të tjerë. Njohja e humbjeve të tjera do të bëhet vetëm nëse kërkohet nga paragrafi ~~4839~~ i SNK 31.
- 9 SNK 31 paragrafi ~~4839~~ e cilëson transferimin e 'rreziqeve dhe përfitimeve të pronësisë' si kusht për njohjen e fitimeve neto ose humbjeve që rrjedhin nga transaksionet ndërmjet sipërmarrësve dhe sipërmarrjeve të përbashkëta. Paragrafi 16 i SNK 18, pikat (a) deri në (d) japin shembuj të situatave tipike kur nuk transferohen rreziqet dhe përfitimet e pronësisë. Në mënyrë të ngjashme, ky udhëzim gjithashtu zbatohet tek njohja e fitimit ose humbjeve neto që rrjedhin nga kontributi i aktiveve jomoneare tek njësitë e bashkëkontrolluara ('JCE-të/ NBK') Meqenëse sipërmarrësi merr pjesë gjatë kontrollit të përbashkët të NBK-së, ai/ajo deri në një farë shkalle ka 'përfshirje të vazhdueshme menaxheriale' në aktivin e transferuar. Megjithatë, ky kontroll zakonisht nuk pengon njohjen e fitimit neto ose humbjes, meqenëse kontrolli i përbashkët not ka të njëjtën shtrirje si kontrolli i pronësisë (SNK 18, paragrafi 14, pika (b)).
- 10 Paragrafi 92 i *Kuadrit* shpreh: 'të ardhurat' njihen në pasqyrën e të ardhurave kur është konstatuar dhe mund të matet në mënyrë të besueshme se shtimi i përfitimeve ekonomike në të ardhmen lidhet me rritjen e aktivitetit ose uljen e pasivit'. SNK 18, paragrafi 14, pika (c), përveç kushteve të tjera, kërkon që të ardhurat nga shitja e mallave të njihen kur 'sasia e të ardhurave matet në mënyrë të besueshme'. Kërkesa për matje të besueshme zbatohet edhe për njohjen e fitimit neto ose humbjeve nga kontributi me aktive jomonetare tek NBK.
- 11 SNK 18, paragrafi 12 shpjegon se 'kur mallrat dhe shërbimet shkëmbehen ose jepen në këmbim të mallrave apo shërbimeve me natyrë dhe vlerë të ngjashme, shkëmbimi nuk cilësohet si transaksion që krijon të ardhura'. ~~SNK 16, paragrafi 22 shpreh se 'zërat tokë, ndërtesa, makineri e pajisje mund të përfitohen si shkëmbim me aktive të ngjashme, me përdorim të ngjashëm në të njëjtën linjë biznesi dhe me vlerë të drejtë të ngjashme. Gjithashtu, zërat tokë, ndërtesa, makineri e pajisje mund të shiten për t'u këmbyer me interesa nga kapitali neto në një aktiv të ngjashëm. Në të dyja rastet, meqë procesi i fitimit nuk është i plotë, tek transaksioni nuk njihen as fitimet neto as humbjet'.~~ I njëjti parim zbatohet për kontributin me aktive jomonetare meqë kontributi në NBK në thelb është këmbim i aktiveve me sipërmarrës të tjerë në nivelin e NBK-së.
- 12 Për sa kohë që sipërmarrësi merr edhe mjete monetare ose aktive jomonetare të ndryshme nga aktivet në kontribut përmbi interesat e kapitalit neto në NBK, dhe realizimi i tyre nuk varet nga flukset e mjeteve monetare të NBK në të ardhmen, procesi i fitimit quhet i plotë. Me të njëjtin parim, pjesa përkatëse e fitimit neto nga kontributi jomonetar njihet si fitim/humbje për periudhën.
- 13 Paraqitja e humbjeve ose fitimeve neto të parealizuar tek aktivet jomonetare kontribut në NBK si zëra të shtyrë është i papërshtatshëm sepse këto zëra nuk pajtohen me kriteret e njohjes së aktivitetit apo pasivit sipas përcaktimit në *Kuadër* (paragrafët 53 - 64 dhe paragrafët 89 - 91).

Data e rënies në konsensus

Qershor 1998

Data e Hyrjes në Fuqi

Ky Interpretim hyn në fuqi për periudhat financiare vjetore që fillojnë në datën 1 Janar 1999, dhe më pas. Inkurajohet zbatimi i menjëhershëm. Ndryshimet në politikat kontabël do të bëhen sipas përcaktimeve të dhëna në SNK 8.

* Pas rishikimit nga BSNK në vitin 2003, SNK 16 *Aktivet Afatgjata Materiale kërkon që, për sa kohë që transaksioni i këmbimit nuk ka përmbajtje tregtare, zërat tokë, ndërtesa, makineri e pajisje të përfituara si shkëmbim me një ose disa aktive jomonetare, ose me një kombinim të aktiveve monetare dhe jomonetare, duhet të maten nga njësitë ekonomike me vlerën e drejtë*. Me pare, njësia ekonomike e maste aktivin e përfituar në vlerën e drejtë vetëm kur aktivet e këmbyeria ishin të ndryshme.

- 14 Ndryshimet në kontabilizimin e transaksioneve të kontributit jomonetar sipas përcaktimit të paragrafit 5 zbatohen për transaksionet e ardhshme në mënyrë prospektive.
- 15 Njësitë ekonomike do t'i miratojnë ndryshimet e këtij Interpretimi nga SNK 16 për periudhat vjetore që prej datës 1 Janar 2005. Nëse njësitë ekonomike e miratojnë Standardin për periudha më të hershme, këto ndryshime do të zbatohen edhe për ato periudha.

